

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
MINISTARSTVA OBRAZOVANJA, NAUKE, TEHNOLOGIJE I
INOVACIJA ZA 2024. GODINU

Priština, Jun 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Rezime informacija o planiranju i ostvarivanje budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Aneks I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO u vezi sa izveštajem revizije

Aneks II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija (MONTI), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja navedenih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija..

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 MONTI je u 2024. godini (na osnovu planiranja budžeta) platio i evidentirao rashode u vrednosti od 3,734,357€ u neadekvatnim ekonomskim kategorijama.
- B2 Potencijalne obaveze su precenjene za 3,898,234€, jer je njihov registar obuhvatao šest slučajeva u kojima je zakonska obaveza Ministarstva prestala.
- B3 Vrednost prikazana u GFI za kapitalnu imovinu bila je potcenjena za 1,232,643€, kao rezultat ne evidentiranja godišnjih kupovina za škole.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 U okviru MONTII-a, postoji 22 pozicije koje pokrivaju vršioci dužnosti/zamenici zaposlenih u periodu dužem od perioda dozvoljenog zakonom.
- A2 U pet (5) slučajeva u iznosu od 75,264€, došlo je do kašnjenja u isporuci robe nakon roka navedenog u ugovoru, a kašnjenja su se kretala od pet (5) do 129 dana.
- A3 Subvencija za kupovinu udžbenika za razrede 1-9. bila je praćena slabostima, što je rezultiralo slučajevima u kojima korisnici nisu ispunjavali uslove za subvenciju u iznosu od 60,780€.
- A4 Osam (8) plaćanja u ukupnom iznosu od 213,483€ kasnilo je sa osam (8) do 116 dana, nakon dozvoljenog roka za plaćanje od 30 dana.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela "Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja". U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Generalni sekretar odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Generalni sekretar odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji

proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministarka je odgovorna za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija sa kriterijumima revizije utvrđenim važećim zakonodavstvom u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, u vezi sa revidiranog subjekta

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola;
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste,

lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola;

- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija;
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta;
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno;

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući internu kontrolu, koje su predstavljene u nastavku na vaš uvid u obliku nalaza i preporuka.

Ministarstvo je potrošilo 81% konačnog budžeta u 2024. godini, što predstavlja smanjenje od 6% u odnosu na 2023. godinu. Identifikovani Pitanjei koji su uticali na mišljenje o finansijskim izveštajima su neadekvatna klasifikacija rashoda, precenjivanje potencijalnih obaveza i potcenjivanje kapitalne imovine.

Na zaključak o usklađenosti uticali su Pitanjei kao što su kašnjenja u isporuci robe, finansiranje udžbenika za razrede od 1. do 9. i kašnjenja u plaćanju faktura.

Dok su druga pitanja vezana za finansijsko upravljanje i usklađenost pokrivanje pozicija vršiocima dužnosti, nedostaci u procesu evaluacije tendera, upravljanje procesima nabavki, držanje otvorenih avansa za kapitalne projekte, upravljanje ugovorima koji nisu putem elektronskih nabavki, nedostatak prethodne najave, kašnjenja u sprovođenju kapitalnih projekata, raskid ugovora za kapitalne projekte, nedostatak dokaza o isplatama sudskih odluka, upravljanje nefinansijskom imovinom, obrada plaćanja, kao i ne funkcionalnost revizorskog odbora.

Takođe, mi kao tim smo pružili savete o poboljšanju nacрта godišnjih finansijskih izveštaja MONTI za 2024. godinu, koji su, nakon naših preporuka, poboljšani.

Izveštaj je rezultirao sa ukupno 15 preporuka, od kojih je 10 novih, a 5 (pet) ponovljenih. Pratićemo (pregledaćemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Dok, za status preporuka iz prethodne godine i stepen njihovog sprovođenja, vidi Poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 – Neadekvatna klasifikacija rashoda

Nalaz Prema članu 18, tački 3 Finansijskog pravila br. 01/2013, Trošenje javnog novca zahteva da rashodi budu u odgovarajućim kodovima određenim računovodstvenim planom. Takođe, član 11. AU br.19/2009 o Kontnom planu zahteva od GAS i GFS da obezbede da se sve transakcije evidentiraju u ISUJFK-u u skladu sa strukturom kontnog plana i klasifikacijama utvrđenim ovim AU.

U 2024. godini, MONTI je platio i evidentirao rashode u vrednosti od 3,734,357€ u neadekvatnim ekonomskim kategorijama.

Iz kategorije kapitalnih investicija izvršeno je 18 plaćanja u iznosu od 2,367,808€, koja, na osnovu pojedinačne vrednosti opreme i njene prirode, spadaju u kategoriju roba i usluga, i to:

- Nabavka opreme za pred univerzitetske škole, laboratorijskih paketa, inventara za vrtiće, sanitarne opreme u iznosu od 2,268,075€;
- Nabavka računara i mobilnih telefona Univerzitetu u Đakovici u iznosu od 1,730€;
- Nabavka IT opreme Univerzitetu u Mitrovici 89,460€; kao i;
- Nabavka kancelarijskog nameštaja od Univerziteta u Gnjilanu u vrednosti od 8,543€.

U međuvremenu, izvršena plaćanja iz kategorije robe i usluga koja su trebalo da budu klasifikovana kao kapitalne investicije i plate i dnevnice iznosila su 12 plaćanja u vrednosti od 1,366,549€:

- Devet (9) plaćanja u iznosu od 1,145,416€ koja su spadala u kategoriju kapitalnih investicija, a uglavnom su se odnosila na projektovanje i nadzor projekata, kao i na razvoj softverskih modula; kao i
- Tri (3) isplate u iznosu od 221,133€, koje su izvršene u skladu sa članom 40 ZUJFO, spadaju u kategoriju plata i nadnica.

Do ovoga je došlo kao rezultat raspodele finansijskih sredstava Zakonom o budžetu u kategoriji kapitalnih investicija, uprkos zahtevu MONTI da se sredstva za ove projekte budžetiraju u odgovarajućim kategorijama. Isto tako, pogrešna klasifikacija iz robe i usluga bila je rezultat nepravednog budžetiranja, ali i povlačenja sredstava od strane trezora kao rezultat izvršenja i sudskih odluka.

Uticaj Plaćanja izvršena iz neadekvatnih ekonomskih kategorija utiču na nepravedno prikazivanje rashoda, pružajući tako netačne informacije. Netačno izveštavanje ili klasifikacija podataka u finansijskim

izveštajima dovodi do pogrešnog razumevanja finansijskih aktivnosti Ministarstva, precenjivanja/potcenjivanja relevantnih ekonomskih kategorija.

Preporuka B1 Ministar treba da obezbedi da se preduzmu dalje radnje u koordinaciji sa Ministarstvom finansija kako bi se rashodi planirali u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima i da se plaćanje i evidentiranje rashoda vrši prema odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo ispravno izveštavanje u GFI u skladu sa računovodstvenim planom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje B2 – Precenjivanje kontingentnih obaveza

Nalaz Član 6. Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija predviđa da “Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurne i usklađene računovodstvene evidencije za sve finansijske i druge ne finansijske informacije”.

Tokom našeg testiranja, identifikovali smo netačnosti u izveštavanju o potencijalnim obavezama u iznosu od 3,898,234€:

- U jednom (1) slučaju u iznosu od 3,586,000€, tužilac je odustao od tužbe;
- Tokom godine isplaćeno je četiri (4) predmeta, u iznosu od 267,504€; kao i
- Jedna (1) obaveza umesto da bude iskazana u iznosu od 4,970€, iskazana je u iznosu od 49,700€.

Do toga je došlo zbog nedostatka odgovarajuće komunikacije između pravne kancelarije i finansijske kancelarije u okviru MONTI, kao i zbog slabosti u kontrolama u vezi sa vođenjem potpunih evidencija i njihovim tačnim izveštavanjem GFI-u.

Uticaj Nepotpuno i netačno obelodanjivanje potencijalnih obaveza dovodi do toga da zainteresovane strane ili korisnici GFI-a nisu informisani pravedno i tačno, što negativno utiče na donošenje odluka.

Preporuka B2 Ministar treba da obezbedi odgovarajuću koordinaciju i komunikaciju između pravnih kancelarija svih podređenih jedinica i finansijske kancelarije kako bi se osiguralo da se evidencija o potencijalnim obavezama vodi tačno i ažurira novim informacijama, tako da se unosi u GFI-u pravilno prikazuju.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B3 – Potcenjivanje kapitalne imovine

Nalaz Prema članu 16. Uredbe MF br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom, službenik za ne finansijsku imovinu biće odgovoran za evidentiranje, praćenje i održavanje opšteg registra imovine sa svim informacijama koje zahtevaju odredbe ove uredbe i drugih važećih zakona. Službenik za ne finansijsku imovinu će pravilno evidentirati svu imovinu u registru imovine i računovodstvenim evidencijama na osnovu dokumenata koji dokazuju da je imovina u vlasništvu i pod nadzorom budžetske organizacije.

Tokom revizije GFI-a za 2024. godinu, otkrili smo da je MONTI potcenio imovinu za 1,232,643€, zbog ne evidentiranja imovine u svojim registrima, za sledeće Pitanjee:

- Oprema spremna za održavanje za predmetne oblasti nabavljena za osnovne i srednje škole u raznim opštinama na Kosovu u iznosu od 448,057€;
- Nabavka laboratorijskih kompleta za razne škole u iznosu od 537,652€; kao i
- Nabavka sanitarne opreme u osnovnim i srednjim školama u iznosu od 246,934€.

Za ovu imovinu, MONTI nije obezbedio sporazume koje su potpisale odgovarajuće opštine za prenos njihovog vlasništva i stoga je Ministarstvo trebalo da ih registruje kao deo svoje imovine dok se ne potpišu sporazumi o njihovoj isporuci/prenosu.

Ovo pitanje je takođe obrađeno u izveštaju iz prethodne godine, a rukovodstvo Ministarstva nije preduzelo nikakve mere da ga reši uprkos obavezi u akcionom planu da će sprovesti preporuke.

Uticaj Neuspeh MONTI da registruje imovinu raspodeljenu školama i neuspeh da se obezbede sporazumi za njen prenos u školske registre (u odgovarajućim opštinama) koji imaju kontrolu i vlasništvo, kao i neuspeh u registraciji imovine, doveli su do toga da njihova vrednost nije tačna, što je potcenilo imovinu ministarstva.

Preporuka B3 Ministar treba preduzeti konkretne mere kako bi se sva imovina kupljena za odgovarajuće škole registrovala ili prenela, uz sve formalne procedure, u opštinske registre. Takođe, osnovna sredstva (razna oprema) kupljena za odgovarajuće škole treba da se direktno registruju u školsko-opštinskim registrima nakon što se obezbede sporazumi potpisani od obeju strana.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A1 – Pokrivanja pozicija vršiocima dužnosti

Nalaz Zakon br. 08/L-197 o javnim službenicima, član 35. Vršilac dužnosti, stav 3. Javni funkcioner ne može biti imenovan za vršioca dužnosti duže od šest (6) meseci. Kada se pozicija ne može popuniti u roku od šest (6) meseci, ovaj period se može produžiti za najviše dodatnih šest (6) meseci.

U okviru MONTI, postoji 22 pozicije koje pokrivaju vršiocima dužnosti/zamenici zaposlenih u periodu dužem od perioda dozvoljenog zakonom. To su sledeći:

- Poziciju šefa Odeljenja za inovacije i šefa Odeljenja za koordinaciju politika obavlja vršilac dužnosti/zamenik od 2018. godine, što je prekoračilo zakonski rok;
- 19 pozicija u administraciji MONTI pokrivaju vršiocima dužnosti/zamenici osoblja, što prelazi zakonski dozvoljene rokove od 2 meseca do 5 godina;
- Tri (3) druge pozicije u Inspektoratu za obrazovanje, Univerzitetu Haxhi Zeka i Agenciji za stručno obrazovanje i obuku koje prelaze dozvoljene rokove od 1 meseca do 6 godina.

Prema zvaničnicima MONTI-ja, do toga je došlo zbog činjenice da je pravilnik o sistematizaciji radnih mesta stupio na snagu u novembru 2024. godine.

Uticaj Pokrivanje važnih pozicija vršiocima dužnosti duže od dozvoljenog perioda stvara neizvesnost u donošenju odluka i odgovornostima ključnih funkcija. Istovremeno, to je suprotno zakonskim zahtevima i negativno utiče na efikasnost administracije i podređenih institucija.

Preporuka A1 Ministar treba da obezbedi da se u razumnom roku postupci zapošljavanja sprovedu u skladu sa zakonskim zahtevima za popunjavanje pozicija koje obavljaју vršiocima dužnosti.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A2 – Kašnjenje u isporuci robe

Nalaz Prema članu 2 ugovora, ali i posebnim uslovima ugovora, jasno je definisan datum isporuke robe, određen u danima.

Tokom testiranja plaćanja, primetili smo da je kod pet (5) plaćanja u ukupnom iznosu od 75,264€ došlo do kašnjenja u isporuci robe nakon roka navedenog u ugovoru, u rasponu od 38 do 129 dana zakašnjenja. Ova kašnjenja su primećena kod ugovora „Nabavka sirovina i opreme za frizerske i estetske usluge za obavljanje stručne prakse“ i ugovora „Nabavka tehničkog materijala i mašinista“.

Razlog kašnjenja bio je nepravilno upravljanje zahtevima za snabdevanje i fenomen nepoštovanja pravila za blagovremenu obradu naloga za kupovinu.

Uticaj Duga kašnjenja u isporuci robe nepoštovanjem rokova predviđenih ugovorom, kao i nepoštovanje pravila za blagovremenu obradu naloga za kupovinu, utiču na nemogućnost sprovođenja aktivnosti ili projekata ministarstva i onemogućavaju primenu kazni za dane kašnjenja.

Preporuka A2 Ministar treba da obezbedi dodatne kontrole praćenja kako bi se sva roba i usluge primale u skladu sa ugovornim uslovima, a u slučajevima neopravdanih kašnjenja u isporuci, primenjivale se kazne navedene u ugovoru.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A3 – Finansiranje školskih udžbenika za razrede 1-9

Nalaz Prema Zakonu br. 04/L-032 o pred univerzitetskom obrazovanju u Republici Kosovo, član 5. Dužnosti Ministarstva, stav 13. navodi da će Ministarstvo doneti podzakonski akt za distribuciju besplatnih udžbenika i njihovo čuvanje, u skladu sa odredbama članova 26. i 27. ovog zakona. Odlukom Vlade Republike Kosovo, izdvojena su sredstva u kategoriji subvencija i transfera za kupovinu udžbenika i nastavnog materijala, koja su prebačena sa kupovine knjiga na novčana sredstva, čije je administriranje sprovedeno putem platforme e-Kosova..

S obzirom na to da iznos subvencionisanja raspodeljene za kupovinu udžbenika i nastavnog materijala za ovu godinu iznosi 20,417,460€ i kako bismo osigurali da se dodeljena sredstva prebace pravom korisniku, analizirali smo najveće razlike, upoređujući broj učenika u MONTI softveru SMIA i aplikacijama u e-Kosovu, na nivou opština, odnosno škola sa najvećom razlikom.

Od 22 škole odabrane u pet (5) opština na Kosovu, od 878 škola i

odvojenih odeljenja nivoa 1-9 registrovanih u ISUO-u, i nakon potvrda od strane opštinskih direkcija za obrazovanje odgovarajućih opština, naišli smo na slučajeve u kojima korisnici nisu ispunjavali uslove za predmetnu subvenciju. Ukupan iznos ovih slučajeva iznosi 60,780€.

- 308 glavnih korisnika u ukupnom iznosu od 24,640€;
- 183 korisnika srednjoškolskog obrazovanja u ukupnoj vrednosti od 20,130€;
- 154 korisnika koji su bili u inostranstvu u ukupnoj vrednosti od 14,150€; i
- 18 slučajeva su bili učenici koji su prekinuli školovanje zbog napuštanja škole, u vrednosti od 1,860€.

Tokom potvrda, naišli smo i na 942 slučaja vredna 78,090€ koje škole od kojih je podneta prijava nisu mogle da identifikuju. Radi pojašnjenja, u ovim slučajevima postoji mogućnost da se kvalifikuju pojedinci koji su pogrešno izabrali školu tokom prijave ili oni koji pripadaju jednoj od četiri gore navedene kategorije.

To je rezultat činjenice da prilikom prelaska na novi oblik finansiranja nisu predviđena ograničenja za lica koja ne ispunjavaju uslove za beneficije, a platforma e-Kosova im je omogućila da se prijave za tako nešto, dok iznos iskazan kao dug u GFI-u za studente koji još nisu primili sredstva dostiže 44,920€.

Takođe, prema zvaničnicima MONTI-a, ovo je odraz i loše saradnje od strane opština u vezi sa verifikacijom korisnika.

Uticaj

Neprimenjivanje restriktivnih kriterijuma na platformi, kao i nedostatak nadzora i praćenja tokom raspodele subvencija za knjige, rezultiralo je time da korisnici koji nisu bili kvalifikovani za ovu svrhu dobijaju subvencije. Istovremeno, ovo može dovesti do toga da podobni korisnici ostanu bez subvencija.

Preporuka A3

Ministar treba da ojača mehanizme kontrole i nadzora kako bi se osiguralo da se raspodela javnih sredstava vrši u skladu sa kriterijumima i odlukom vlade, osiguravajući da se preduzmu sve neophodne mere kako bi se sprečilo da pojedinci koji ne ispunjavaju uslove za ovu namenu imaju koristi.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A4 - u plaćanju faktura

Nalaz Član 39.1 ZUJFO predviđa da je GFS budžetske organizacije odgovoran za osiguravanje da se svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za robu i usluge isporučene i/ili izvršene radove za budžetsku organizaciju plate u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture ili zahteva za plaćanje od odgovarajuće budžetske organizacije.

Tokom revizije, naišli smo na osam (8) plaćanja u ukupnom iznosu od 213,483€ kod kojih je bilo kašnjenja u plaćanju od osam (8) do 116 dana, nakon dozvoljenog roka za plaćanje od 30 dana.

Razlozi za kašnjenja bili su neadekvatne kontrole u izvršenju plaćanja, kao što je neblagovremeno prosleđivanje faktura finansijskoj kancelariji.

Utica Kašnjenja u plaćanjima dobavljačima povećavaju rizik da će se Ministarstvo u budućim periodima suočiti sa sudskim/izvršnim sporovima što može rezultirati dodatnim troškovima, opterećujući budžet ministarstva.

Preporuka A4 Ministar treba da obezbedi uspostavljanje efikasnog sistema u kojem se sve fakture obrađuju za plaćanje blagovremeno kako bi se eliminisala neopravdana kašnjenja.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 26,412,567€, od čega je potrošeno 16,606,490€. Oni se odnose na rashode za izgradnju obrazovnih objekata, informaciono-tehnološku opremu, softver, kupovinu inventara i laboratorijske opreme, kao i opremu za sportske hale.

Pitanje A5 – Upravljanje ugovorima ne preko platforme za elektronske nabavke

Nalaz Prema stavu 70.24. tačka (f) Uredbe 001/2022 o javnim nabavkama, funkcije rukovodioca ugovora zahtevaju da za svaki ugovor “Osigura da se svi zapisi o upravljanju ugovorima pripreme, održavaju i arhiviraju u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavki”.

Proces upravljanja ugovorima nije bio u potpunosti u skladu sa zakonskim zahtevima jer se ispitani ugovori nisu upravljali putem elektronske platforme. Na osnovu revidiranih uzoraka, utvrdili smo da za ovaj deo, rukovodioci ugovora nisu uneli nikakve informacije u modul za elektronske nabavke iako su nastavili da budu rukovodioci ugovora. Modul za elektronske nabavke nije primenjen ni na jedan ugovor niti od strane bilo koje podređene jedinice.

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka znanja menadžera ugovora u vezi sa korišćenjem modula za elektronske nabavke, kao i nedostatka odgovarajuće obuke za njih.

Uticaj Nedostatak znanja rukovodilaca ugovora o korišćenju modula za elektronske nabavke za upravljanje ugovorima utiče na nemogućnost rukovodstva da dobije dovoljne i blagovremene informacije u vezi sa napretkom i izvršenjem ugovora.

Preporuka A5 Ministar treba da obezbedi obuku rukovodilaca ugovora kako bi se upravljanje ugovorima obavljalo putem modula za elektronske nabavke, sa ciljem lakšeg nadzora od strane rukovodstva ili drugih potencijalnih korisnika.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A6 - Nedostatak prethodnog obaveštenja**Nalaz**

Prema članu 39. ZJN-a, kada UA namerava da dodeli, tokom narednog perioda od 12 meseci, jedan ili više ugovora o snabdevanju robom, uslugama ili radovima, koji pojedinačno ili zajedno imaju procenjenu vrednost od 500,000€ ili više, UA treba da pripremi prethodno obaveštenje. Prethodno obaveštavanje je pomoć transparentnosti i u interesu je ekonomskih organizacija da se pripreme i budu informisani o mogućim nabavkama koje će KU sprovesti. Ovo takođe omogućava nadležnim organima da primene skraćene rokove bez potrebe za odobravanjem ubrzanih postupaka.

MONTI je planirao dva velika ugovora kao što su "Izgradnja zgrade Medicinskog fakulteta na Univerzitetskom kampusu u Đakovici" u vrednosti od 3,470,074€ i "Izgradnja Osnovne škole Prizrenska liga u Dečanima" u vrednosti od 1,522,583€, a nije pripremio i objavio prethodno obaveštenje za iste.

Do toga je došlo kao rezultat velikog obima posla, što je rezultiralo propustom u pripremi i objavljivanju prethodnog obaveštenja za ove ugovore.

Uticaj

Nedostatak prethodnog obaveštenja nije u skladu sa pravilima javnih nabavki i istovremeno smanjuje transparentnost za EO da budu obavešteni i pripremljeni u realnom vremenu za potencijalne nabavke. Ovo takođe utiče na mogućnost Ministarstva da primenjuje skraćene rokove za podnošenje ponuda bez potrebe za odobrenjem.

Preporuka A6

Ministar treba da obezbedi da se za sve postupke javnih nabavki, za ugovore sa procenjenom vrednošću ugovora preko 500,000€, pripremi i objavi prethodno obaveštenje, kako bi se osigurala transparentnost za ponuđače i mogućnost nadležnih organa da primene skraćene rokove bez potrebe za odobravanjem ubrzanih postupaka.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A7 - Kašnjenja u realizaciji projekta u odsustvu izvršnog plana

Nalaz Uredba br. 001/2022 o javnim nabavkama u članu 10, tačka (b) precizira da Jedinica za podnošenje zahteva, koja je inicijator zahteva za nabavku, za svaku aktivnost nabavke, između ostalog, ima odgovornost da pripremi/predloži zadatak projektovanja, projekat, tehničke specifikacije, uslove rada i preliminarnu procenu i predračun. Takođe, prema konkretnim uslovima ugovora, predviđen je rok za završetak radova.

Tokom revizije, primetili smo da MONTI, za ugovor „Izgradnja obdaništa u Koretinu, Kamenica“ koji je potpisan 2022. godine, nije uspeo da završi radove do 2024. godine kako je navedeno u ugovoru. Štaviše, 26.11.2024. godine potpisan je aneks ugovora kojim se menja produženje roka za završetak radova do 30.09.2025. godine.

Razlog je bio taj što kompanija nije uspeła da se pridržava dinamičkog plana zbog nedostatka izvršnog plana i pre preduzimanja mere, što je stvorilo potrebu da se rok za završetak ugovora produži za još jednu (1) godinu i izazvalo kašnjenja u finalizaciji projekta.

Uticaj Nedostatak izvršnog plana direktno utiče na sprovođenje projekata, uzrokujući nepredviđene troškove, kašnjenja i potrebu za aneksima ugovora. Kao rezultat toga, Ministarstvo rizikuje da ne ostvari svoje ciljeve i da ne uspe da sprovede planirane projekte.

Preporuka A7 Ministar treba da obezbedi da se za svaki kapitalni projekat izradi i sprovede izvršni plan pre početka realizacije, kako bi se izbegla potreba za aneksima ugovora i dodatnim radovima, kao i da se garantuje realizacija projekata u skladu sa planiranim budžetom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A8 - Raskid ugovora za kapitalne projekte**Nalaz**

Prema članu 81. Zakona o javnim nabavkama i Pravilima i operativnim smernicama za javne nabavke, prema članovima 61.6, 61.19 i 61.20, rukovodioci ugovora su odgovorni za upravljanje ugovorom i trebaju osigurati da EO izvršava ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. Svaki javni okvirni ugovor ima definisan vremenski okvir za sprovođenje.

Tokom 2024. godine, Ministarstvo je raskinulo četiri (4) ugovora o kapitalnim projektima sa ekonomskim operaterima koji nisu završili radove prema dinamičkom planu navedenom u ugovoru. Ovi ugovori su bili:

- “Izgradnja Osnovne i Niže srednje škole Fan Noli u Kamenici” - ugovor je potpisan 20.02.2023. godine na 36 meseci, u iznosu od 1,697,453€.
- “Izgradnja objekata za predškolske ustanove u Istoku” - ugovor je potpisan 11.06.2019. godine, na 36 meseci, u iznosu od 669,639€.
- “Izgradnja vrtića u naselju Arberija, Klina” - ugovor potpisan 20.06.2019. na 36 meseci, vrednost 560,330€.
- “Izgradnja SHM u Uroševcu”, ugovor potpisan 03.11.2020. na 36 meseci, vrednost 767,153€.

U prva tri ugovora koje je raskinuo MONTI, izvođači radova se nisu pridržavali dinamičkog plana i jednostrano su obustavili radove. Iz tog razloga, rukovodilac ugovora je predložio i odlučeno je da se vaš ugovor raskine. Dok je, u poslednjem ugovoru, raskid bio zbog nedostatka građevinske dozvole.

Do raskida ugovora je došlo kao rezultat neblagovremenog završetka projekata, niske dinamike tokom izvođenja radova i u jednom slučaju zahteva izvođača radova za sporazumni raskid ugovora.

Uticaj

Raskid ugovora za kapitalne projekte utiče na kašnjenja u realizaciji kapitalnih projekata, finansijske gubitke, loše sprovođenje budžeta za kapitalne investicije i neuspeh u ostvarivanju njegovih ciljeva.

Preporuka A8

Ministar treba da obezbedi adekvatne mehanizme za jačanje kontrola u nadzoru nad realizacijom projekata kako bi se osiguralo ispunjavanje rokova, ugovornih obaveza i realizacija projekata u okviru planirane dinamike. Što se tiče otvorenih avansa, uverite se da je EO ispunio sve obaveze prema ministarstvu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje B4 - Otvoreni avansi za kapitalne projekte**Nalaz**

Uredba MF br. član 20 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju poslovnih jedinica naglašava prijavljivanje neopravdanih avansa. Zakon br. 08/L-260 o budžetskim izdvajanjima za budžet Republike Kosovo za 2024. godinu, član 13 - avansna plaćanja, tačka 5, navodi da avansi vezani za projekte i aktivnosti vezane za odbranu i bezbednost mogu ostati otvoreni za naredne godine za one projekte za koje se isporuka opreme ne može izvršiti u redovnoj fiskalnoj godini.

U GFI-ovima za 2024. godinu, u članu 20, MONTI je otkrio osam (8) nezavršenih kapitalnih projekata, za koje su postojali neizmereni avansi ili predujmi u iznosu od 424,073€. Ovi projekti su bili za izgradnju obrazovnih objekata za vrtiće i škole i nisu se odnosili na projekte vezane za odbranu i bezbednost, za koje je dozvoljeno da avansi ostanu otvoreni.

Avansna plaćanja ili predujmi za ove projekte su ostajala otvorena tokom godina (2019-2022) i Ministarstvo nije preduzelo nikakve konkretne mere kako bi osiguralo da izvođači radova opravdaju sredstva primljena unapred završetkom radova, uprkos našoj preporuci iz prošle godine.

Do toga je došlo kao rezultat neefikasnog upravljanja i kontrola od strane Ministarstva u blagovremenom zaključivanju avansa.

Uticaj

Duga kašnjenja u realizaciji kapitalnih projekata i neblagovremeno zaključivanje avansa dovode do toga da avansna sredstva ostaju kod ugovornih operatera, čime se ne postižu ciljevi.

Preporuka B4

Ministar treba da obezbedi da se avansi za kapitalne projekte zatvore u fiskalnoj godini kako je predviđeno zakonskim propisima i da prati proces avansa datih za određene projekte. Takođe, jasno navesti njihovo obrazloženje za završen posao koji pokriva avanse do kraja fiskalne godine, kako ne bi ostali otvoreni za naredne godine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

2.3.2 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 159,159,672€, ne kapitalne imovine je 3,102,049€, a zalihe su 1,021,842€.

Pitanje B5 – Neuspeh prenosa vlasništva nad izgrađenim školama na nadležne opštine

Nalaz Prema članu 13, tačke 1 i 2 Uredbe MF-br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom, sve transakcije nastale tokom izgradnje ne finansijske imovine za druge budžetske organizacije trebaju biti evidentirane u registrima finansijske organizacije u kategoriji tekućih investicija i u trenutku kada ne finansijska imovina prođe sva pravila i procedure isporuke, finansijska budžetska organizacija će zatvoriti račun tekućih investicija.

Čak ni tokom 2024. godine, vlasništvo nad školama i obrazovnim objektima koji su završeni nije preneto na nadležne opštine, iako su ti objekti ispunjavali kriterijume za razvoj procedura primopredaje i registraciju kao objekata u upotrebi. Međutim, prenos vlasništva nije se dogodio i oni su se i dalje vodili u evidenciji MONT-ja kao tekuće investicije.

Ovo kašnjenje u prenosu vlasništva nad imovinom sa MONTI-a na nadležne opštine je fenomen koji traje godinama. Iako je proces prenosa pokrenut tokom 2023. godine, tokom 2024. godine nije bilo dokaza da je bilo koja škola ili ustanova registrovana u nadležnim opštinama. Prema njihovim rečima, nedostatak ljudskih resursa je bio uzrok koji je uticao na ovaj proces.

Uticaj Neuspeh u prenosu potpunog vlasništva nad obrazovnim objektima negativno utiče na njihovo upravljanje od strane organizacije koja zapravo ima kontrolu nad njima.

Preporuka B5 Ministar treba da razmotri mogućnost osnivanja komisije koja bi se bavila svim obrazovnim ustanovama koje finansira Ministarstvo, a koje su ispunile uslove za prenos vlasništva na nadležne opštine. Takođe, u saradnji sa Trezorom, njihova registracija kao imovine u upotrebi trebalo bi da se prenese u opštinske registre.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A9 - Nedostaci u upravljanju nefinansijskom imovinom**Nalaz**

Prema uredbi Ministarstva finansija br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, član 24, tačka 1, nakon usklađivanja statusa inventara i procene sa statusom registara ne finansijske imovine, status ne finansijske imovine treba biti deo godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa finansijskim pravilom za godišnje finansijske izveštaje. Dok, prema članu 18, Inventar ne finansijske imovine, tačka 3, budžetske organizacije trebaju da revidiraju ne finansijsku imovinu najmanje jednom godišnje kako bi proverile i procenile stvarno stanje ne finansijske imovine.

Tokom revizije utvrđeno je da:

- Nacionalni autoritet za kvalifikacije, kao podređena jedinica (program) MONTI, nije generisao izveštaj o ne finansijskoj imovini iz sistema e-imovine, tj. nije izvestio o statusu svoje imovine.
- Iz izveštaja svih podređenih jedinica i izveštavanja u GFI-u, imamo neslaganje ne finansijske imovine od 5,372€.
- S druge strane, Univerzitet u Gnjilanu je formirao komisiju za inventarisanje ne finansijske imovine, ali nije uspeo da završi i podnese izveštaj o stvarnom stanju imovine. U međuvremenu, Javni koledž IBCM i Nacionalni autoritet za kvalifikacije nisu formirali komisiju za popis, i posledično nisu sastavili izveštaj o inventaru, što je stvorilo neizvesnost u pogledu stanja i stvarne vrednosti ne finansijske imovine.

Do toga je došlo kao rezultat nepotpunog inventara, loše brige i nedostatka koordinacije tokom izveštavanja o imovini od strane odgovornog osoblja podređenih jedinica (programa).

Uticaj

Nepotpuno i netačno izveštavanje o statusu imovine prikazane u GFI-u, kao rezultat ne uključivanja imovine iz svih podređenih jedinica u okviru MONTI-ja, dovelo je do potcenjivanja imovine. Takođe, neuspeh u završetku procesa inventarizacije ne može potvrditi da li se ne finansijska imovina evidentira i održava u skladu sa zakonskim zahtevima u registrima imovine.

Preporuka A9

Ministar treba da sprovede redovan i dokumentovan proces inventarisanja ne finansijske imovine, efikasnu koordinaciju i saradnju između svih podređenih jedinica (programa) tokom izveštavanja o GFI-u, osiguravajući da uočene promene tačno odražavaju stvarno stanje ne kapitalne imovine, i da je njihova vrednost prikazana u GFI-u potpuna i tačna.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.3 Funkcija interne revizije

Pitanje A10 – Nefunkcionalan komitet revizije

Nalaz član 6 Administrativnog uputstva Ministarstva finansija br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju Odbora za reviziju (OR) precizira da OK imenuje rukovodilac subjekta javnog sektora i da se sastoji od tri (3) ili pet (5) članova. Predsedavajući Odbora za reviziju ne bi trebalo da bude na rukovodećoj poziciji, dve trećine (2/3) članova treba da budu spoljni, a ostatak iz internog osoblja subjekta javnog sektora. Takođe, član 8. ovog uputstva predviđa da se sastanci Odbora za reviziju održavaju najmanje četiri (4) puta godišnje i da ih saziva predsednik Odbora za reviziju. Na sastancima se razmatraju pitanja definisana ovim uputstvom i vodi se zapisnik.

Odbor za reviziju (OR) tokom 2024. godine nije imao dovoljan broj članova, jer je član koji je bio deo internog osoblja javnog sektora prebačen u Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) sporazumom sa MONTI. Kao rezultat toga, sastav Odbora za reviziju je bio sastavljen samo od spoljnih članova do novembra 2024. godine. Takođe, nakon ostavke još jednog člana u novembru, odbor je ostao nefunkcionalan.

Tokom 2024. godine, OR je održao samo tri (3) sastanka, razmatrajući tri (3) od sedam (7) izveštaja JIR-a. Takođe, predsedavajući OR nije potpisao godišnji plan interne revizije.

Ova situacija je rezultat nedostatka mera koje je preduzelo ministarstvo da popuni trenutni odbor novim članovima, kako je to propisano zakonskim odredbama.

Uticaj Odsustvo komisije za proveru može dovesti do nedovoljnog nadzora nad finansijskim i operativnim aktivnostima ministarstva, što otežava obezbeđivanje visokog nivoa transparentnosti i odgovornosti. Takođe, njegovo odsustvo može negativno uticati na funkcionisanje procesa interne revizije

Preporuka A10 Ministar treba da obezbedi preduzimanje odgovarajućih mera kako bi se osiguralo da je Odbor za internu reviziju potpun i funkcionalan, i da je njegov sastav u skladu sa zakonskim zahtevima, kako bi se sproveo nadzor i podrška JIR-u, osiguravajući nezavisnost ove jedinice.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju smo prikazali sažete informacije o izvorima budžetskih fondova, potrošnju fondova i prikupljanju prihoda, prema ekonomskim kategorijama. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ^s	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	100,120,951	101,716,383	82,149,554	68,013,651	69,875,116
Grant Vlade – Budžet	97,751,226	96,953,909	79,743,417	65,920,068	68,084,878
Prenete iz prethodne godine	0	1,449,527	1,130,059	968,848	526,369
Sopstveni prihodi	2,369,725	2,369,725	896,081	625,955	522,320
Unutrašnje donacije	0	25,821	0	7,220	64,595
Spoljne donacije	0	917,401	379,997	491,561	676,955

Konačni budžet je bio veći od početnog budžeta za 1,595,432€. Ovo povećanje je izvršeno Vladinom odlukom br. 23/2016 od 18.08.2024. godine o budžetskoj raspodeli za sprovođenje mere 4.2 podrška obrazovanju, za paket ekonomskog oporavka subvencionisanja udžbenika i školskog materijala.

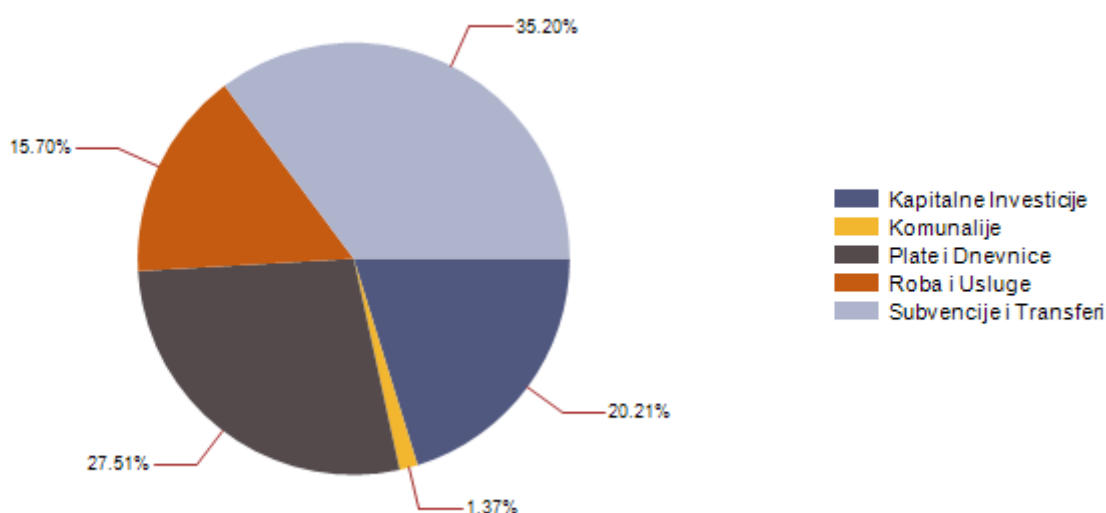
U 2024. godini, MONTI je potrošio 81% konačnog budžeta ili 82,149,554€, što je smanjenje od 6% u odnosu na 2023. godinu.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	100,120,951	101,716,383	82,149,554	68,013,651	69,875,116
Plate i Dnevnice	23,448,078	22,755,113	22,596,897	21,293,577	20,851,630
Roba i Usluge	23,250,000	21,020,441	12,901,360	10,828,658	28,161,093
Komunalije	1,640,459	1,838,462	1,127,131	1,160,090	1,088,348
Subvencije i Transferi	8,770,360	29,689,800	28,917,676	18,945,381	6,211,841
Kapitalne Investicije	43,012,054	26,412,567	16,606,490	15,785,945	13,562,204

Objašnjenja o izmenama u budžetskim kategorijama su prikazana u nastavku:

- Konačni budžet za plate i dnevnice u poređenju sa početnim budžetom smanjen je za 69.2.965€. Ovo smanjenje je posledica odluka Vlade da povuče ušteđena, nepotrošena sredstva iz ove kategorije. Konačni budžetski rashodi za ovu kategoriju bili su 99%;
- Budžet za robe i usluge je smanjen za 2,229,559€ odlukama Vlade , zbog prenosa sredstava u kategoriju subvencija i transfera za subvencije za udžbenike i školski materijal. Budžetska potrošnja za ovu kategoriju iznosila je 61%;
- Konačni budžet za komunalije je povećan za 198,003€. Budžetska potrošnja za ovu kategoriju iznosila je 61%;
- Budžet za kategoriju subvencije i transferi povećan je za 20,919,440€, od čega je potrošeno 97%. Povećanje budžeta u ovoj kategoriji odnosilo se na subvenciju za kupovinu školskih udžbenika i druge školske opreme. Iz ove kategorije su subvencionisane i studentske stipendije i nevladine organizacije; I
- Konačni budžet za kapitalne investicije u poređenju sa početnim budžetom smanjen je za 16,559,487€, kao rezultat ne trošenja sredstava. Rashodi u poređenju sa konačnim budžetom iznosili su 63%. Izvršenje budžeta na ovom nivou je rezultat nepravilnog upravljanja ugovorima i kašnjenja u ispunjenju ugovora tokom realizacije planiranih projekata.

Ostvareni prihodi od strane MONTI-a za 2024. godinu su bili u iznosu od 2,729,550€. Oni se odnose na učešća, tarife za akreditaciju, takse za verifikaciju različitih dokumenata itd.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	2,975,807	2,975,807	2,729,550	2,364,692	2,736,910
Neporeski prihodi	2,975,807	2,975,807	2,707,017	2,352,586	2,699,268
Ostali prihodi	0	0	22,533	12,107	37,642

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije MONTI-a za GFI za 2022. godinu rezultirao je sa devet (9) preporuka. Ministarstvo je pripremlilo Akcioni plan u kome je prikazan način kako će se sprovoditi date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu, sprovedene su tri (3) preporuke; jedna (1) nije bila primenljiva, i pet (5) nisu sprovedene, kao što je prikazano u Grafikonu 2, u nastavku.

Za detaljniji opis preporuka i način kako su one tretirane pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

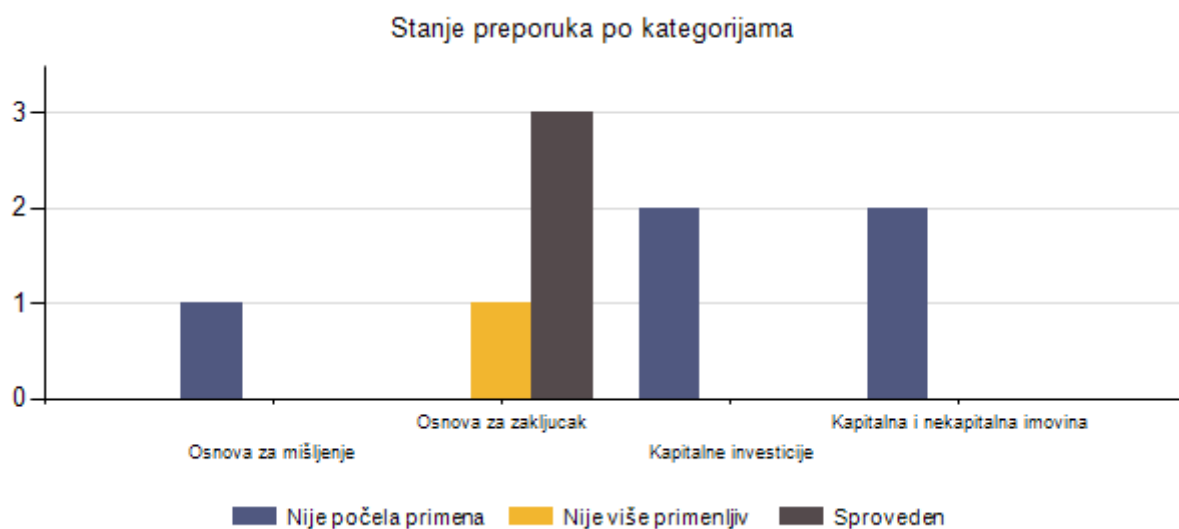

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2023. godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministarka treba da obezbedi odgovarajuću koordinaciju i komunikaciju između pravnih kancelarija svih podređenih jedinica i onih za finansije u cilju da se evidencije kontingentnih obaveza vode tačno i da budu ažuriranje novim informacijama, kako bi napomene u GFI budu tačno prikazane.	Registar potencijalnih obaveza je i ove godine imao nedostatke.	Nije počela primena
2.	Osnova za zaključak	Ministarka treba da ojača interne kontrole i od nadležnih službenika da zahteva puno sprovođenje postupaka, počev od iniciranja troškova do konačnog izvršenja isplata.	Čak i tokom 2024. godine, naišli smo na slične slučajeve, ali njihova vrednost nema uticaja na mišljenje o usklađenosti. Nalaz sa preporukom DD je spojen sa nalazom u vezi sa „Kašnjenjem u isporuci robe“	Nije više primenljiv
3.	Osnova za zaključak	Ministarka treba da obezbedi efikasno praćenje preko menadžera nabavke da se vrednovanje ponuda završi u utvrđenim rokovima kako bi se omogućilo da se nabavke dobijaju u predviđeno vreme. Isto tako, vrednovanje ponuda treba da se realizuje u potpunosti u skladu sa kriterijumima za tehničke i profesionalne kapacitete koji se traže u tenderskom dosijeu.	Tokom testiranja, primećeno je da su tokom postupaka nabavke poštovani svi zakonski zahtevi.	Sprovedena
4.	Osnova za zaključak	Ministarka treba da obezbedi preko menadžera ugovora da se isplate vrše samo nakon iznošenja dovoljnih dokaza za izvršenje ugovorenih nabavki. Isto tako, za ostale škole u kojima su izvršene nabavke u skladu sa ovim ugovorima, treba realizovati	Prilikom ispitivanja dve škole u regionu Lipljana, nismo naišli na nedostatak opreme za materijale iste prirode.	Sprovedena

		posete ministarstva (menadžera ugovora) kako bi se obezbedilo da su sve nabavke izvršene u skladu sa ugovorom.		
5.	Osnova za zaključak	Ministarka treba da vrši efikasne kontrole u Albanološkom institutu u cilju da se sve ugovorne usluge vrše kroz postupke nabavke i bile transparentne.	Tokom našeg testiranja, nismo naišli ni na jedan uzorak koji je plaćen bez sprovedenih procedura javne nabavke.	Sprovedena
6.	Kapitalne investicije	Ministarka treba da obezbedi da su preduzete dalje radnje u koordinaciji sa Ministarstvom finansija kako bi se troškovi planirali u adekvatnim izdvajanjima budžeta i da se plaćanje i registracija troškova vrši prema adekvatnim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo pravično izveštavanje u GFI u skladu sa računovodstvenim planom.	Uprkos zahtevima MONTI za raspodelu budžeta u odgovarajućoj kategoriji, primetno je da se to nije dogodilo iz Skupštine Kosova. Čak i tokom 2024. godine, nailazili smo na slučajeve pogrešne klasifikacije.	Nije počela primena
7.	Kapitalne investicije	Ministarka treba da se obezbedi da se avansi za kapitalne projekte zatvaraju tokom fiskalne godine, kao što je propisano zakonskim propisima i da se prati proces datih avansa za određene projekte. Isto tako, treba jasno precizirati njihova opravdanost za završene radove koji pokrivaju avanse do završetka fiskalne godine, kako bi isti ne bi ostali otvoreni za naredne godine.	Tokom 2024. godine nisu preduzete mere, ali će biti verifikovane tokom 2025. godine.	Nije počela primena
8.	Imovina	Ministarka treba da preduzme konkretne radnje da obezbedi registraciju imovine i da sva imovina koja je kupljena za relevantne škole bude preneti uz sve formalne procedure u opštinske registre. Isto tako, gotova	Čak i tokom 2024. godine, naišli smo na imovinu koja nije preneti na nadležne opštine, kao i na kupovine izvršene tokom godine koje nisu bile uključene u registar imovine.	Nije počela primena

		sredstva (razna oprema) koja se kupuju za relevantne škole treba da budu registrovana direktno u registru škola-opština.		
9.	Imovina	Ministarka treba da razmotri mogućnost osnivanja jedne komisije koja će se baviti svim obrazovnim objektima koje finansira ministarstvo i koji su ispunili uslove za predaju i prenos relevantnim opštinama. Isto tako, treba sprovesti formalne postupke prenošenja i u saradnji sa Trezorom njihovu registraciju kao imovina u upotrebi da prelazi u opštinske registre.	Implementacija nije počela.	Implementacija nije počela.

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Shkelqim Xhema, Direktor revizije

Kreshnike Haziri-Bublica, Vođa tima

Mirlinda Beqiri, Član tima

Albana Kadriu, Član tima

Besa Morina, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde/Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Pitanje	Komentar BO-a	Gledište NKR -a
Pitanje B1 – Neadekvatna klasifikacija rashoda	Ne slažemo se iz sledećih razloga: MONTI je kontinuirano zahtevao od Ministarstva finansija reviziju budžetskih izdvajanja i kategorizaciju u skladu sa preporukama NKR-a. Međutim, ovaj zahtev nije odrazio u konačnim budžetskim izdvajanjima usvojenim Zakonom o budžetu i odgovarajućim budžetskim okružnicama. Paket opreme koji se isporučuje jednoj školi premašuje vrednost od 1.000 evra, a projekti u celini imaju visoke vrednosti, te ih Zakon o budžetu kategoriše kao „kapitalna ulaganja“. U praksi, kada je tokom postupka javne nabavke jedinična vrednost bila ispod praga od 1.000,00 €, kao rezultat dobijenih ponuda, prenos budžetskih sredstava u kategoriju „Robe i usluge“ nije bio moguć. To zbog prethodne kategorizacije sredstava kao „Kapitalna ulaganja“ i budžetskih ograničenja prema okružnicama Ministarstva finansija. Konkretni primer je nabavka IT opreme za Univerzitet u Mitrovici, koja je ugovorena kao kapitalno ulaganje i nije bilo moguće da se rekategoriše. Univerzitet u Đakovici je 2024. godine izvršio plaćanje za nabavku informatičke opreme za IT kancelariju, u skladu sa traženim specifikacijama i potpisanim ugovorom sa grupom ekonomskih operatera. Plaćanje u iznosu od 1.250 € za nabavku računara je premašilo određeni prag od 1.000 € i kao takvo je ispravno kategorizovano kao kapitalno ulaganje. To znači da ovaj nalaz nije osnovan jer je izvršena ispravna kategorizacija. U međuvremenu, Studentski centar je izvršio plaćanja za nove module za online aplikaciju za smeštaj i ishranu u studentskim domovima, koji su razvijeni kao nadogradnje postojećeg sistema i poboljšali njegovu funkcionalnost. Oni su kategorizovani kao troškovi u kategoriji „Robe i usluge“, na osnovu člana 7, stav 2 Uredbe MF 04/2019 i odgovarajućeg ekonomskog koda 13471, u skladu sa zahtevima Direkcije za smeštaj i menzu. MONTI je izvršila plaćanja odgovorno, izbegavajući finansijske i izvršne implikacije, u funkciji poštovanja javnih ugovora i izvršnih sudskih odluka. Dok je u slučajevima pravosnažnih sudskih	Nalaz stoji, zbog činjenice da smo u izveštaju takođe istakli napore MONTI-a da se neki projekti finansiraju/budžetiraju u kategoriji roba i usluga, međutim, činjenica da se to nije dogodilo, a rashodi (pogrešne klasifikacije) su deo GFI-a MONTI-a prema revizijskim standardima, ovakvi rashodi moraju biti prikazani u Izveštaju o reviziji budžetske organizacije u kojoj je rashod nastao. Takođe, ovo pitanje će biti adresirano i u Godišnjem izveštaju o budžetu Vlade. U Univerzitetu u Đakovici, iznos plaćanja je bio 2.980€, od čega se 1.250€ odnosi na kapitalna ulaganja, dok se preostali iznos od 1.730€ trebao klasifikovati kao roba i usluge, odnosno oprema ispod vrednosti od 1.000€. Tačka 2 AU MF br. 04/2019 o definisanju kapitalnih projekata i klasifikaciji rashoda kapitalnih projekata odnosi se na ponavljanje aktivnosti/procesa projekta ili na korekcije, a ne na razvoj novih modula kao u našem slučaju. Što se tiče plaćanja za nove module za online aplikaciju za smeštaj i ishranu u studentskim domovima, navedeni rashod treba tretirati prema tački 1 člana 7 — kao glavni rashod vezan za postojeću imovinu, s obzirom da tačka 1.1 navodi: „Biće povećani kapaciteti imovine“. Takođe, indikativna vrednost ugovora za konkretni projekat iznosi 78.949,06€, što predstavlja značajan i suštinski rashod za trenutni projekat, s obzirom na dodavanje novih modula i unapređenje pomenutog sistema. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.

	odluka i izvršnih naloga Trezor izvršio plaćanja iz ekonomskih kategorija u kojima su sredstva bila dostupna, bez obzira na to što ista nisu pripadala odgovarajućoj ekonomskoj kategoriji – kao što je bio slučaj isplate za obroke u ukupnoj vrednosti od 221.133,00 evra. Dokazi o ovom pitanju su priloženi.	
--	--	--

Pitanje B3 – Potcenjivanje kapitalne imovine	Ne slažemo se iz sledećih razloga: Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija (MONTI) je pripremio i dostavilo Memorandume o razumevanju (MR) relevantnim opštinama koje su snabdevene različitom opremom (uključujući laboratorijsku opremu, sanitarnu opremu i opremu za održavanje). Međutim, zbog završetka fiskalne godine 2024. i veoma kratkog roka za sprovođenje unutrašnjih procedura, nije bilo moguće blagovremeno evidentirati ovu imovinu u Modulu za imovinu (ISFUK). Početkom 2025. godine, opštine su počele da dostavljaju potpisane MR od strane svojih predsednika, dok je MONTI bio i ostaje u stalnoj komunikaciji sa odgovornim opštinskim službenicima kako bi se osiguralo evidentiranje imovine u opštinske registre imovine. Dokazi o ovom pitanju su priloženi.	Nalaz stoji, zbog činjenice da i MONTI u drugom pasusu svog komentara, potvrdio da zbog završetka fiskalne godine 2024. i veoma kratkog roka za sprovođenje internih procedura, nije bilo moguće blagovremeno evidentirati ovu imovinu u Modulu za imovinu (ISFUK). Dok Memorandumi o razumevanju nisu finalizovani i MONTI ih ne poseduje, isti je obavezan da kupljenu imovinu vodi u svojim evidencijama, sve do prenosa, u skladu sa Finansijskim pravilnikom 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.
Pitanje A1 – Pokrivanja pozicija vršiocima dužnosti	Ne slažemo se sa nalazom iz nacarta izveštaja o reviziji koji se odnosi na 19 pozicija sa VD u centralnoj administraciji MONTI-ja. Tokom 2024. godine, u okviru centralne administracije, MONTI je, nakon stupanja na snagu Uredbe (KP) br. 09/2024 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, finalizovao proces reorganizacije i restrukturiranja ministarstva u skladu sa zakonodavstvom koje reguliše organizaciju državne administracije. U skladu sa odlukama Odeljenja za upravljanje javnim službenicima, svi službenici su sistematizovani na odgovarajuća radna mesta koja su nastala nakon stupanja uredbe na snagu. Uzimajući u obzir završetak procesa restrukturiranja dhe sistematizacije, koji je rezultirao stvaranjem slobodnih rukovodećih pozicija, u skladu sa odredbama člana 35. stav 1, 2 i 3 Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima, za sve slobodne pozicije su imenovani vršioci dužnosti na period od 6 meseci. Istovremeno, nakon odobravanja opisa poslova od strane OUJS, Ministarstvo je od jula 2024. godine započelo postupke zapošljavanja za sve slobodne pozicije u okviru centralne administracije. Do sada je 16 procedura uspešno okončano, dok su ostale u procesu sprovođenja. Zaključno, nijedan vršilac dužnosti u centralnoj administraciji MONTI-ja nema rešenje koje je premašilo zakonski rok od 6 meseci, što znači da su svi postupci u potpunoj saglasnosti sa	Zakon o javnim službenicima propisuje da se nijedno radno mesto ne može popuniti imenovanjem vršioca dužnosti (VD) na period duži od 6 meseci, a ukoliko se pozicija ne može popuniti u roku od šest meseci, taj rok se može produžiti najviše još za 6 meseci. Izmena rešenja o imenovanju VD, nakon stupanja na snagu Uredbe (KP) br. 09/2024 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, za lica koja su obavljala dužnost VD od 2018. godine pa nadalje, ne znači da MONTI nije prekoračio zakonski dozvoljeni rok (6 + 6 meseci), te se nalaz ne menja, a preporuka ostaje ista. Izmena rešenja o imenovanju VD, nakon stupanja na snagu Uredbe (KP) br. 09/2024 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, za lica koja su obavljala dužnost VD od 2018. godine pa nadalje, ne znači da MONTI nije prekoračio zakonski dozvoljeni rok (6 + 6 meseci), te se nalaz ne menja, a preporuka ostaje ista. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.

	relevantnim zakonskim odredbama. Dokazi o ovom pitanju su priloženi.	
Pitanje A3 – Finansiranje školskih udžbenika za razrede 1-9	Ne slažemo se iz sledećih razloga: Na osnovu Odluke Vlade Republike Kosova br. 05/87, Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija (MONTI) je započelo primenu šeme za distribuciju školskih udžbenika putem modela direktne finansijske subvencije roditeljima/starateljima. Ova promena je sprovedena preko državne digitalne platforme e-Kosova, prelaskom sa fizičke distribucije na finansijski efikasniji i održiviji mode. Platformom e-Kosova upravlja Agencija za informisano društvo (ASHI), u skladu sa odredbama Zakona br. 04/L-145. Shodno tome, MONTI nije imao nadležnost da postavlja tehnička ograničenja u funkcionalnostima ove platforme. Ipak, radi garantovanja integriteta i transparentnosti šeme, MONTI je preduzeo niz mera: 1. Izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću od strane podnosilaca zahteva Tokom procesa prijave, predviđeno je da svaki podnosilac izjavi, pod punom zakonskom odgovornošću, da ispunjava uslove za ostvarivanje subvencije. Ovaj mehanizam je uspostavljen kako bi se ojačala individualna odgovornost i smanjio rizik od netačnih izjava. 2. Formiranje Radne grupe za verifikaciju prijava Odlukom br. 01B-162, MONTI je formirao radnu grupu za verifikaciju prijava, odmah nakon objavljivanja javnog poziva. Cilj ove grupe bio je da se osigura da se javna sredstva raspodeljuju isključivo korisnicima koji ispunjavaju utvrđene kriterijume. 3. Proces verifikacije i privremeni prekid, te usklađivanje sa zakonodavstvom o zaštiti podataka Tokom faze verifikacije, Odlukom br. 215/2024, Agencija za informisanje i privatnost (AIP) je zatražila privremenu obustavu ovog procesa, kako bi se obrada i čuvanje ličnih podataka od strane MONTI-ja vršila u skladu sa Zakonom br. 06/L-132 o zaštiti ličnih podataka. MONTI je postupio u skladu sa ovom odlukom i preduzeo potrebne korake za usklađivanje sa relevantnim zakonodavstvom, a zatim nastavio proces	Nalaz stoji, zbog činjenice da Finansiranje školskih knjiga za razrede 1–9 omogućeno svim građanima – roditeljima ili zakonskim starateljima dece uzrasta od 5 do 15 godina, bez ikakvog dodatnog izuzetka. Na osnovu naših analiza i testova, uočili smo da među korisnicima ima dece uzrasta od 5 godina koja još nisu započela školovanje, kao i dece od 15 godina koja su već završila osnovno obrazovanje i sada pohađaju srednje škole. U tim slučajevima, platforma omogućava dobijanje subvencije iako korisnicima to ne pripada. Takođe, u ovoj grupi građana ima i dece koja su napustila Kosovo i više nisu rezidenti.. Analiza koju smo sproveli imala je za cilj samo da potvrdi da platforma omogućava pristup nekvalifikovanim korisnicima, ne samo u 22 testirane škole, već u svim školama Republike Kosova. Naglašavamo da je odgovornost MONTI-ja da identifikuje i precizira podatke svih korisnika kako bi se obezbedio što tačniji odraz stvarnosti. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.

	verifikacije. 4. Postupak za povraćaj sredstava u slučajevima nepravednih koristi Kao rezultat verifikacije, identifikovani su slučajevi ostvarivanja koristi koje nisu bile zasnovane na zakonskim kriterijumima. MONTI je pokrenuo postupke za povraćaj sredstava u budžet države, u skladu sa Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i relevantnim uputstvima Trezora za povraćaj sredstava na Jedinstveni račun trezora (JRT). Uprkos postojanju prostora za tehnička unapređenja u budućnosti, MONTI smatra da su dosadašnji koraci odraz odgovornog i kontrolisanog pristupa upravljanju javnim sredstvima i očuvanju integriteta šeme subvencionisanja. Prateća dokumentacija o preduzetim merama od strane MONTI-ja je priložena ovom odgovoru radi daljeg razmatranja od strane kancelarije za reviziju.	
Pitanje A7 - Kašnjenja u realizaciji projekta u odsustvu izvršnog plana	Ne slažemo se iz sledećih razloga: Zahtevna jedinica je dostavila svu dokumentaciju predviđenu članom 10 tačka (b) Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, i svi ti dokumenti su bili sastavni deo ugovora. Plan upravljanja ugovorom je pravni dokument koji se zahteva i uključen je u dosije za implementaciju projekta, dok je nejasan zahtev u vezi sa dostupnošću Izvršnog plana, s obzirom da takav dokument sa pravnog i proceduralnog aspekta ne postoji.	Nalaz stoji, jer prema ugovoru i planu upravljanja ugovorom, važenje ugovora je bilo od 28.09.2022. na period od dve godine. Međutim, isti nije bio finalizovan i aneks ugovora je zaključen do 30.09.2025. Ovo kašnjenje u finalizaciji ugovora je rezultat nedostatka projekta i predmera u trenutku sprovođenja procedure javne nabavke i sklapanja ugovora. Štaviše, „Vodič za norme i standarde školskih objekata“ od strane MONTI-ja naglašava važnost pripreme detaljnog tehničkog projekta za svaku izgradnju ili renoviranje škola. Ovaj vodič služi kao referenca za sve profesionalce uključene u proces planiranja, projektovanja i izgradnje obrazovnih objekata. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja, stoga nalaz ostaje nepromenjen.
Pitanje A8 - Raskid ugovora za kapitalne projekte	Ne slažemo se iz sledećih razloga: U vezi sa nalazom revizije koji ukazuje na raskid određenih ugovora za kapitalne projekte, smatramo da ova mera ne treba da se oceni kao negativan element u upravljanju ili sprovođenju projekata.	Nalaz stoji, obzirom da su raskinuti ugovori iz prethodnih godina, konkretno iz perioda 2019–2023, a koji nisu bili realizovani/vođeni u skladu sa uslovima ugovora. Kod prva tri ugovora koje je MONTI

	Raskid ugovora je radnja legitimisana samim uslovima ugovora, koji predviđaju mogućnost raskida u slučajevima kada ekonomski operater ne poštuje ugovorene obaveze, uključujući neopravdana kašnjenja ili nedostatak napretka u izvođenju radova. U svim slučajevima raskida, odgovorni menadžeri su postupili u skladu sa ugovornim odredbama. Shodno tome, raskid ugovora ne predstavlja nedostatak u upravljanju projektima, već naprotiv, odgovoran i pravno utemeljen pristup za sprečavanje daljih institucionalnih i budžetskih šteta. U prošlosti smo upravo zbog ne raskida ugovora primili preporuke zbog ne postupanja .	raskinuo, EO se nisu pridržavali dinamičkog plana i jednostrano su obustavili radove. Zbog toga je menadžer ugovora predložio, a zatim je odlučeno, da se ugovor raskine. Dok je u slučaju poslednjeg ugovora, raskid izvršen zbog nedostatka građevinske dozvole.. MONTI, u vezi sa otvorenim avansima ovih raskinutih ugovora, treba da obezbedi da su EO ispunili sve obaveze prema ministarstvu. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.
Pitanje B4 - Otvoreni avansi za kapitalne projekte	Ne slažemo se iz sledećih razloga: Uredba MF-br. 01/2017, član 20, odnosi se na sitni novac, službena putovanja i sredstva isplaćena u gotovini za ambasade, a ne na kapitalne projekte. lan 13 Zakona o budžetu 08/L-260, tačka 5, odnosi se na projekte koji se tiču zaštite i bezbednosti, i ne odnosi se na kapitalne projekte. Što se tiče kapitalnih projekata, isplata avansa je predviđena radnja prema Zakonu 08/L-260, član 13, tačke 2 i 4, i realizuje se u skladu sa odredbama člana 26, tačke 1, 2 i 3 u relevantnim ugovorima, gde se naglašava da su avansi pokriveni bankarskom garancijom; avansi se realizuju radi plaćanja opreme, materijala i drugih neophodnih troškova, posebno za ugovore o izvođenju radova; umanjenje avansa se vrši proporcionalno putem faktura za realizovane radove tokom perioda implementacije ugovora. Stoga, avans se evidentira kao budžetski rashod u fiskalnoj godini u kojoj je izvršena uplata, i ne postoji zakonska odredba koja zahteva da se ceo avans za višegodišnje kapitalne projekte umanj ili zatvori u istoj fiskalnoj godini. Takođe, to se može potvrditi i kroz izveštaj o reviziji MOJNT-a za 2022. godinu, gde u tački A4 revizor preporučuje da se primeni proporcionalno umanjenje isplaćenog avansa za kapitalna ulaganja prema članu 26.3 ugovora. To znači da, primenom člana 26.3 ugovora, nije moguće da se avans umanj u istoj fiskalnoj godini za višegodišnje projekte. Dokazi o ovom pitanju su priloženi.	Nalaz stoji, jer se radi o ponovljenom pitanju iz prethodne godine, u vezi sa kojim se MONTI prethodno saglasio, a koje sada osporava. Avansi, odnosno predujmovi za ove projekte, ostali su otvoreni tokom godina (2019–2022), a Ministarstvo nije preduzelo konkretne radnje kako bi ekonomski operatori opravdali sredstva primljena unapred putem realizacije radova, uprkos našoj preporuci iz prethodne godine. Povezivanje sa izveštajem MKRS za 2022. godinu nije relevantno za slučaj MONTI-ja, jer ovde nije reč o proporcionalnom umanjenju avansa, već o avansima koje je isplatio MONTI, dok radovi nisu završeni, uzimajući u obzir vremenski period kada su ti avansi dati (2019–2022). Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja,.
Pitanje B5 – Neuspeh prenosa vlasništva	Ne slažemo se iz sledećih razloga: MONTI je završila izgradnju nekoliko obrazovnih objekata, koji su uključeni u Memorandume o razumevanju (MR) sa	Nalaz stoji, iz razloga što se MONTI prošle godine složio i obavezao da će preduzeti mere za sprovođenje ove preporuke.

nad izgrađenim školama na nadležne opštine	odgovarajućim opštinama Republike Kosovo. Prema utvrđenim procedurama, registraciju ovih objekata kao imovine u opštinskim evidencijama treba da izvrše opštine, koje su potom obavezne da dostave MONTI-ju ID brojeve registrovane imovine, kako bi se ti objekti mogli otpisati iz knjigovodstvenih evidencija MONTI-ja.. U memorandumima sa kraja 2024. godine uključena su tri završena školska objekta: • jedan u Opštini Gnjilane i • dva u Opštini Junik, sa ukupnom vrednošću od 1.878.370,02 €. Trenutno se čeka zvanična potvrda od nadležnih opština o registraciji ovih objekata kao imovine u njihovim evidencijama, kako bi se ispunio formalni proces prenosa vlasništva. Proceduralno pojašnjenje: Otpis imovine ili promena njenog statusa iz knjigovodstvenih evidencija MONTI-ja vrši se od strane Odeljenja trezora u MFPT-u, u skladu sa: • Uredbom br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, i • na osnovu zahteva i dokumentacije dostavljene od strane MONTI-ja, usklađenih sa informacijama prikupljenim od odgovornih službenika za imovinu. Dokazi o ovom pitanju su priloženi.	Međutim, kašnjenje u prenosu vlasništva imovine sa MONTI-ja na nadležne opštine je pojava koja traje već godinama. Iako je proces prenosa započet tokom 2023. godine, tokom 2024. nema nijednog dokaza da je neka škola ili objekat registrovan od strane nadležnih opština. Na osnovu toga, prenos vlasništva nije izvršen i imovina se i dalje vodi u evidenciji MONTI-ja kao investicija u toku. Dostavljena dokumentacija ne dokazuje promenu prikazanog stanja.
--	---	---

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO			
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT			
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATE/PRANUAR/DORËZUAR: DATA/PRILJE/DOSTAVLJENI: DATE/RECEIVED/SUBMITTED: 29-05-2025			
Njësia Org. Org. Jedin. Org. Unit	Shif. klasif. Klasif. Kod Class. Code	Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.	Nr. faqeve Br. Stranica No. Pages
03	47	820	1

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO	
ZYRA E ARSIMIT, SHKENCËS, TEKNOLOGJISË DHE INOVACIONIT	
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, TEHNOLOGIJE I INOVACIJA / MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION	
No. B. No. 01/2027 DALJE	Data Datum Dat. 28.05.2025
No. Plan B. Str. Stranica 1	
Prishtine Prishtina Prishtine	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit/Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija/Ministry of Education, Science, Technology and Innovation

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **Ministrit të Arsimit, shkencës, teknologjisë dhe inovacionit**, për vitin 2024;
- pajtohem pjesërisht me gjetjet dhe rekomandimet, ndërsa komentet dhe dëshmitë i gjeni të bashkangjitur;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Arbërie Nagavci, Ministre në detyrë

Data: 28.05.2025

Prishtinë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁸ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši radi procene usklađenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa nadležnim organima⁹, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije.

Modifikovana mišljenja mogu biti.

- Kvalifikovane,
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja

Završne napomene

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim relevantnim praksama u javnom sektoru.
- ² Drugi izveštaji su zahtevi člana 8. Pravilnika br. 01/2017 o godišnjim finansijskim izveštajima.
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima.
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A – znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B – znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Faktura obelodanjena kao obaveza u GFI-u za “Sredstva za čišćenje” u iznosu od 3,441€, kasnila je sa plaćanjem 96 dana do dana 31.12.
- ⁶ Završni budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva finansija.
- ⁷ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izjavu(e) o izvršenju budžeta.
- ⁸ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.